

Handläggare
Elfwendahl, Magnus

Datum
2016-02-26

Diarienummer
KTN-2016-0045

Kulturnämnden

Samrådsyttrande – detaljplan för Storvreta centrum, Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att till plan- och byggnadsnämnden avge upprättat yttrande avseende detaljplan för Storvreta centrum, Uppsala kommun

Sammanfattning

Planförslaget syftar till att möjliggöra en utveckling av Storvreta centrum med ny bebyggelse för bostäder och centrumverksamhet, nytt torg och upprustning av befintliga gator.

Ärendet

Kulturnämnden har av byggnadsnämnden uppmanats yttra sig över rubricerade ärende. Yttrandet ska vara plan- och byggnadsnämnden tillhanda senast 9 mars 2016, men nämnden har beviljats förlängd remisstid till 17 mars.

Planförslaget innebär i korthet att det skapas förutsättningar för att utveckla Storvreta centrum. Planen möjliggör bostäder med verksamhetslokaler i bottenvåningen. Byggnaderna föreslås variera i våningsantal med ett högsta våningstal på fem våningar. Tillkommande bebyggelse anpassas till sin placering för att möjliggöra en inramad torgyta som ska kunna fungera som en viktig knutpunkt i Storvreta centrum. Detaljplanen omfattar även gatumark på del av Ärentunavägen och en del av Jan Eriks väg.

Befintliga byggnader i centrum utgörs av trähusbebyggelse i upp till två våningar. I centrum finns olika funktioner som t.ex. handel, service och skola. Föreslås att nya byggnader uppförs och omsluter torget samt skärmar av platsen från järnvägen. Volymen bryts ned i mindre delar

med olika höjd för att ge en mer småskalig känsla. Vidare föreslås att tillkommande bebyggelse utformas med hänsyn till den befintliga bebyggelsens uttryck.

Norr om Ärentunavägen finns ett enbostadshus (Palmska villan) som i gällande detaljplan försetts med q-märkning. Plan- och byggnadsnämnden har 2015-08-19 beviljat rivningslov samt meddelat att byggnaden bör dokumenteras innan den rivs.

Enligt förslaget utformas centrum med ett antal målpunkter som binder samman ett väl sammanhängande stråk mellan järnvägsstationen och biblioteket. Platserna utformas för att uppmuntra förbipasserande att stanna upp och vistas i den offentliga miljön.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, kulturförvaltningen

Planhandlingar finns att hämta på kommunens hemsida (www.uppsala.se). Klicka på: **Boende och trafik**, och därefter på **Stadsutveckling och planering** och klicka på **Detaljplaner**. Gå sedan till **se detaljplaner som är öppna för samråd eller granskning**. Klicka på **Storvreta centrum**. Sök sedan upp samrådsförslagets handlingar.

Handläggare
Elfwendahl, Magnus

Datum
2016-02-29

Diarienummer
KTN-2016-0045

Plan- och byggnadsnämnden

Samrådsyttrande – detaljplan för Storvreta centrum, Uppsala kommun

PLA 2012-20245

Sammanfattning

Kulturnämnden anser:

- att planförslaget saknar ett tydligt ställningstagande vad gäller förutsättningarna för kultur och kulturaktiviteter i centrum.
- att planområdets konstnärliga gestaltning bör beakta det gestaltningsprojektet som genomförs längs gångvägen mellan Storvreta centrum och järnvägsstation
- att det inte framgår hur förslaget kompletterar, uppdaterar och förstärker det överbyggande sociala kapital som utgörs av tätortens historia.
- att ett rivningsförbud är alltid till för att skydda ett objekt som bedömts ha stort allmänintresse. Antas en ny detaljplan utan särskilda skyddsbestämmelser för Palmska villan bör det i handlingen framgå vad som föranlett en ny kulturhistorisk bedömning.
- att förslaget inte kan anses automatisk leda till goda miljöer för barn och unga. Handlingen saknar en barnkonsekvensanalys som tar upp aspekter som samhällsplaneringen kan påverka och förändra.

Kulturnämndens synpunkter

Allmänna

Social hållbarhet kräver långsiktig planering och eftertänksamt resursutnyttjande. I detta fall ska detaljplaneförslaget leda till att Storvreta centrum utvecklas med ny bebyggelse för bostäder och centrumverksamhet i ett centralt läge nära stationen samt förhöja känslan av stadsdelscentra och stärka tätortens identitet. Kulturnämnden välkomnar planförslaget som

ska medverka till att utveckla kommunens största tätort men saknar ett tydligt ställningstagande vad gäller förutsättningarna för kultur och kulturaktiviteter i centrum.

Kultur är en resurs för samhället som för människor framåt och den har betydelse för deras hälsa och välbefinnande. Såväl konst som allmän kultur ska ses som en självklar del av välfärden också i tätorterna och kommunen ska ge förutsättningar för många olika behov. Att utveckla ett centrum där konst och allmänkultur finns närvarande förutsätter kunskap om aktiviteterna samt deras lokalbehov. För att bedöma anspråken är det nödvändigt med underlag som beskriver allmänhetens och föreningslivets lokalbehov.

Planförslaget ska möjliggöra en torgbildning som uppmuntra till vistelse och möten mellan människor som passerar eller uppehåller sig på platsen. Hur ett nytt torg ska utformas i Storvreta centrum handlar inte bara om ytor utan också om konstnärlig gestaltning som kan bidra till att ge torget en egen identitet. I detta arbete bör kulturförvaltningen involveras. Det finns idag långt gånga planer på ett konstnärligt gestaltningsprojekt längs den gång- och bilväg som går från Storvreta centrum till järnvägsstation. Kulturnämnden anser att planområdets konstnärliga gestaltning bör beakta det gestaltningsprojekt som genomförs längs gång- och bilvägen mellan Storvreta centrum och järnvägsstation

Det framgår inte hur förslaget slår vakt om och utvecklar Storvreta historiska identitet. Hur kompletterar, uppdaterar och förstärker förslaget det överbyggande sociala kapital som kan härledas till tätortens historia?

Nedan följer synpunkter på enskilda delar i detaljplaneförslaget

Områdesförutsättningar och förändringar

Stadsbild (sid 9)

Förslaget: Nya byggnader föreslås bli uppförda så att de omsluter torget och skärmar av platsen från järnvägen.

Kulturnämndens synpunkter: Kulturnämnden ser positivt på att byggnadsvolymer bryts ner i mindre delar med olika höjd samt att fasaderna föreslås knyta an till den befintliga bebyggelsen i Storvreta genom sitt uttryck och i sitt materialval.

Kulturarv (sid 13)

Förslaget: Plan och byggnadsnämnden har beslutat att bevilja rivningslov för Palmska villan. Innan byggnaden rivs bör den inventeras och dokumenteras

Kulturnämndens synpunkter: Byggnaden har tidigare varit bostad och skolbyggnad. Uppförd omkring 1910 och en av Storvretas allra äldsta hus. I gällande detaljplan utpekas byggnaden som kulturhistorisk värdefull och skyddas med en q-bestämmelse. Detta är det starkaste skyddet en kulturhistorisk byggnad kan få i plan och gällande planbestämmelse innebära att byggnaden ska ses som en kulturhistorisk resurs.

Ett rivningsförbud är alltid till för att skydda ett objekt som bedömts ha stort allmänintresse. Antas en ny detaljplan utan särskilda skyddsbestämmelser för Palmska villan bör det i handlingen framgå vad som föranlett en ny kulturhistorisk bedömning. Innan byggnaden rivs ska Upplandsmuseet erbjudas möjlighet att dokumentera byggnaden i god tid före rivningen påbörjas.

Sociala aspekter

Barnperspektiv (sid 35)

Förslaget: Det bedöms finnas goda uppväxtmiljöer för barn och unga i Storvreta centrum

Kulturnämndens synpunkter: Förslaget kan inte anses automatisk leda till goda miljöer för barn och unga. Handlingen saknar en barnkonsekvensanalys som tar upp aspekter som samhällsplaneringen kan påverka och förändra och som innefattar bland annat trafiksäkerhet, orienterbarhet, integration, rekreation, lek, skola, service, kultur, historia, deltagande och inflytande, grönska, klimat, folkhälsa och trygghet. Vidare behöver möjligheten att tillhandahålla lokaler/anläggningar för barn och ungas fritidsbehov i centrum studeras tillsammans med kulturförvaltningen.

Kulturnämnden

Peter Gustavsson
Ordförande

Ingela Åberg
Nämndsekreterare